

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 20/22
Luxemburg, 2 februarie 2022

Hotărârea în cauza T-799/17
Scania și alții/Comisia

Tribunalul respinge acțiunea formulată de Scania și menține amenda de 880,52 milioane de euro aplicată de Comisie pentru participarea sa la înțelegerea dintre constructorii de camioane

Tribunalul aduce clarificări privind, pe de o parte, legalitatea unei proceduri „hibride” care asociază procedura de tranzacție și procedura administrativă ordinară în materie de înțelegeri și, pe de altă parte, noțiunea de „încălcare unică și continuă”

Prin Decizia din 27 septembrie 2017 (denumită în continuare „decizia atacată”)¹, Comisia Europeană a constatat că societățile Scania AB, Scania CV AB și Scania Deutschland GmbH, trei entități din grupul Scania, care își desfășoară activitatea în domeniul producției și al vânzării de camioane de tonaj mare, destinate transportului pe distanțe lungi (denumite în continuare, împreună, „Scania”), au încălcat normele dreptului Uniunii prin care sunt interzise înțelegerile², prin faptul că au luat parte, în perioada cuprinsă între ianuarie 1997 și ianuarie 2011, împreună cu concurenții lor, la acorduri coluzive care urmăreau limitarea concurenței pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare în Spațiul Economic European (SEE). Comisia a aplicat Scania o amendă de 880 523 000 de euro.

Decizia atacată a fost adoptată în urma unei proceduri numite „hibridă”, care asociază procedura de tranzacție³ și procedura administrativă ordinară în materie de înțelegeri.

În speță, fiecare întreprindere destinată a comunicării privind obiecțiunile, inclusiv Scania, a confirmat Comisiei voința sa de a lua parte la discuții în vederea unei tranzacții. Totuși, în urma discuțiilor cu Comisia, Scania a decis să se retragă din procedura menționată. Comisia a adoptat astfel o decizie de tranzacție în privința întreprinderilor care au prezentat o cerere oficială în acest sens⁴ și a continuat investigația referitoare la Scania.

Prin hotărârea din 2 februarie 2022, **Tribunalul respinge acțiunea introdusă de Scania** având ca obiect anularea deciziei atacate, aducând clarificări în ceea ce privește legalitatea unei proceduri „hibride” în materie de înțelegeri și noțiunea de „încălcare unică și continuă”.

Aprecierea Tribunalului

În ceea ce privește legalitatea procedurii „hibride” urmate de Comisie, Tribunalul începe prin a observa că, contrar celor susținute de Scania, decizia Comisiei de a urma o astfel de procedură nu implică, în sine, o încălcare a principiului prezumției de nevinovăție, a dreptului la apărare sau a

¹ Decizia C(2017) 6467 final a Comisiei din 27 septembrie 2017 referitoare la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind Spațiul Economic European (SEE) (cazul AT.39824 – Camioane).

² Articolul 101 TFUE și articolul 53 din Acordul privind SEE.

³ Această procedură este reglementată de articolul 10a din Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor [101 și 102 TFUE] (JO 2004, L 123, p. 18, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 242). Ea permite părților din cauzele referitoare la înțelegeri să își recunoască răspunderea și să primească, în schimb, o reducere a cuantumului amenzii aplicate.

⁴ Decizia C(2016) 4673 final referitoare la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul AT.39824 – Camioane). Această decizie a fost adoptată în temeiul articolului 7 și al articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele [101 și 102 TFUE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167).

obligației de imparțialitate. În fapt, dispozițiile care reglementează procedura de tranzacție nu se opun posibilității Comisiei de a urma o astfel de procedură în cadrul aplicării articolului 101 TFUE. În plus, potrivit jurisprudenței, în cadrul unor asemenea proceduri, **Comisia are dreptul să adopte, într-o primă etapă, o decizie de tranzacție și, într-o a doua etapă, o decizie în urma procedurii ordinare**, cu condiția să vegheze la respectarea principiilor și a drepturilor menționate mai sus.

Acestea fiind precizate, Tribunalul examinează dacă, în împrejurările din speță, Comisia a respectat principiile respective.

În ceea ce privește critica întemeiată pe încălcarea principiului prezumției de nevinovăție, Scania a susținut că decizia de tranzacție a definit poziția finală a Comisiei în ceea ce privește aceleași fapte ca cele enunțate în comunicarea privind obiecțiunile și a concluzionat, pe baza acelorași elemente de probă utilizate în decizia atacată, că aceste fapte, la care Scania participase de asemenea, constituiau o încălcare.

În această privință, Tribunalul observă, în primul rând, că niciun fragment din motivarea deciziei de tranzacție, interpretată în ansamblu, în lumina împrejurărilor particulare în care aceasta fusese adoptată, nu putea fi înțeles ca o exprimare prematură a răspunderii Scania.

În al doilea rând, Tribunalul clarifică faptul că recunoașterea de către destinatarii unei decizii de tranzacție a răspunderii lor nu poate conduce la recunoașterea implicită a răspunderii întreprinderii care a decis să se retragă din procedura menționată, din cauza eventualei sale participări la aceleași fapte considerate ilicite în decizia de tranzacție. În fapt, în cadrul procedurii administrative ordinare care urmează adoptării unei asemenea decizii, întreprinderea în cauză și Comisia se află, în raport cu procedura de tranzacție, într-o situație denumită „tabula rasa”, în care răspunderile nu au fost încă stabilite.

Astfel, Comisia este ținută, pe de o parte, numai de comunicarea privind obiecțiunile și, pe de altă parte, este obligată să reexamineze dosarul având în vedere toate împrejurările pertinente, inclusiv toate informațiile și toate argumentele invocate de întreprinderea interesată cu ocazia exercitării dreptului său de a fi audiată. În consecință, o calificare juridică a faptelor reținută de Comisie în privința părților la tranzacție nu presupune în sine că aceeași calificare juridică a faptelor a fost reținută în mod necesar de Comisie în privința întreprinderii care s-a retras dintr-o asemenea procedură. În acest cadru, nimic nu împiedică Comisia să se întemeieze pe elemente de probă comune în cele două decizii ale procedurii hibride.

Având în vedere aceste considerații și ținând seama de faptul că Scania nu a contestat că a avut oportunitatea de a prezenta toate elementele de probă care urmăreau să conteste faptele și elementele de probă pe care s-a întemeiat Comisia în cadrul procedurii administrative ordinare, inclusiv cele adăugate la dosar după comunicarea privind obiecțiunile, **Tribunalul exclude existența unei încălcări a principiului prezumției de nevinovăție** în speță.

În ceea ce privește critica întemeiată pe încălcarea dreptului la apărare, Tribunalul a arătat că, în decizia de tranzacție, Comisia nu a prejudecat în vreun fel răspunderea Scania pentru încălcare. În consecință, **nicio încălcare a dreptului său la apărare nu putea decurge din faptul că Scania nu a fost audiată în cadrul procedurii respective**.

În ceea ce privește critica întemeiată pe încălcarea principiului imparțialității, Tribunalul a constatat că Scania nu a stabilit că Comisia nu a oferit, în cursul procedurii de investigație, toate garanțiile pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa în examinarea cauzei. Astfel, atunci când Comisia examinează, în cadrul procedurii ordinare, elementele de probă prezentate de părțile care au ales să nu încheie o tranzacție, aceasta nu este nicidecum ținută de constatările de fapt și de calificările juridice pe care le-a reținut în decizia de tranzacție. În plus, considerând că principiul care prevalează în dreptul Uniunii este cel al liberei administrări a probelor și că Comisia dispune de o marjă de apreciere în ceea ce privește oportunitatea adoptării unor măsuri de investigare, **refuzul său de a adopta noi măsuri de investigare nu se**

dovedește a fi contrar principiului imparțialității, în lipsa demonstrării faptului că inexistența unor astfel de măsuri se datorează lipsei de imparțialitate a Comisiei.

În ceea ce privește **noțiunea de „încălcare unică și continuă”**, Tribunalul examinează condițiile referitoare la existența unei astfel de încălcări în speță și la imputabilitatea acesteia în sarcina Scania.

Cu privire la constatarea existenței unei încălcări unice și continue, Tribunalul amintește că, contrar celor susținute de Scania, o asemenea constatare nu presupune în mod necesar stabilirea mai multor încălcări, fiecare dintre ele intrând sub incidența articolului 101 TFUE, ci demonstrarea faptului că diferitele acțiuni identificate se înscriu într-un plan de ansamblu care vizează realizarea unui obiectiv anticoncurențial unic.

În speță, Tribunalul constată că Comisia a dovedit corespunzător cerințelor legale că contactele coluzive care au avut loc în timp la diferite niveluri, în special la nivelul organelor de conducere, între 1997 și 2004, la nivelul inferior al sediului, între 2000 și 2008, și la nivelul german, între 2004 și 2011, considerate împreună, făceau parte dintr-un plan de ansamblu care viza realizarea obiectivului anticoncurențial unic de limitare a concurenței pe piața camioanelor de tonaj mediu și mare în SEE.

Mai precis, existența unor legături între cele trei niveluri ale contactelor coluzive rezulta din faptul că participanții la reuniuni erau întotdeauna angajați ai aceluiași întreprinderi, că exista o suprapunere temporală între reuniunile desfășurate la diferite niveluri și că existau contacte între angajații de la nivelul inferior al sediilor respective ale părților la înțelegere și angajații de la nivelul german. În plus, natura informațiilor partajate, întreprinderile participante, obiectivele și produsele vizate au rămas aceleași pe întreaga perioadă a încălcării. Astfel, deși contactele coluzive la nivelul organelor de conducere fuseseră întrerupte în septembrie 2004, aceeași înțelegere, având același conținut și aceeași întindere, a continuat după această dată, cu singura diferență că angajații implicați erau repartizați la niveluri organizaționale diferite în cadrul întreprinderilor implicate, iar nu la nivelul organelor de conducere.

În acest context, pretinsul fapt că angajații Scania la nivelul german nu știau că erau implicați în continuarea practicilor care avuseseră loc la celelalte două niveluri sau că angajații Scania care participau la reuniuni la nivelul organelor inferioare ale sediului nu aveau cunoștință despre reuniunile la nivelul organelor de conducere este lipsit de importanță sub aspectul constatării existenței unui plan de ansamblu. Astfel, conștientizarea existenței unui plan de ansamblu trebuie să fie apreciată la nivelul întreprinderilor implicate, iar nu la nivelul angajaților lor.

În ceea ce privește imputabilitatea încălcării, Tribunalul arată că, în mod analog, factorii care determină imputabilitatea încălcării unice și continue trebuie să fie apreciați și la nivelul întreprinderii. În speță, în măsura în care întreprinderea Scania a participat în mod direct la toate aspectele pertinente ale înțelegerii, Comisia a avut dreptul să îi impute încălcarea în ansamblul său, fără a fi obligată să demonstreze îndeplinirea criteriilor privind interesul, cunoașterea și acceptarea riscului.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293